

Kasakhstans ambassadør til Norge, Akhinzhanov Yerkin:

– Kasakhstan har en rolle som brobyggernasjon

SAMFUNN: – Jeg husker som barn at selv om religiøse praksiser ble forbudt eller begrenset av bolsjevikene, så gledet vi oss over å feire en hvilken som helst høytid, fra Ramadan til Påske, til Hanukkah, i tråd med både Østens og Vestens kalender,

OVER: Kasakhstans ambassadør til Norge, Akhinzhanov Yerkin, talte under European Apostolic Leaders sin «Europa-konferanse» i Oslo like før sommeren. Foto: Sahar Zargar

T.H.: Yerkin ble tolket av Jan-Aage Torp. Foto: EAL

AV MARIE HAGEN VAN WYK, redaksjonen@idag.no

■ Det fortalte Kasakhstans ambassadør til Norge, Akhinzhanov Yerkin, under sin tale på European Apostolic Leaders sin «Europa-konferanse» i Oslo like før sommeren. Temaet var «Respekt og frihet for religion», og ambassadøren gav en solid skildring av Kasakhstans varierte og også smertelige historie, samt at dagens Kasakhstan er en foregangs-nasjon.

Kasakhstan feiret 30-årsjubileet for sin avhengighet i fjor. Kasakhstan har gjennom årtusener sett store stater og herredømmer reise seg og falle, og landets folk har vært kjent ved mange forskjellige navn opp gjennom historien.

– Nå heter vi Republikken Kasakhstan. Vår bestemmelse som land har alltid blitt avgjort av vår geografiske og politiske posisjon i hjertet av EurAsia, som et Eurasiatisk veikryss. Det har formet våre eldgamle utviklingsmønstre, og vår politikk, forteller ambassadør Yerkin ivrig:

– Vi har omfavnet denne realiteten, og har arbeidet hardt for å kunne være en bro mellom Europa og Asia, som forbinder Øst og Vest, Nord og Sør.

Kasakhstan har en multikulturell innenriks- og utenriks-politikk. Yerkin knytter det til landets historie, og til det han betegner som en tidløs filosofi.

Mørk historie

– De siste hundre årene av historien vår var spesielt utfordrende og tragisk. For omtrent hundre år siden ble bokstavelig talt millioner av mennesker sultet til døde gjennom menneskeskapte prosesser med mål om å sulte dem ut, sier Yerkin.

Hundretusenvis av mennesker ble politisk forfulgt og fengslet av Stalin-regimet. Yerkins bestefar var en av dem:

– Han ble fengslet og brutalt drept i fengslet i 1943. Han var en veldig opplyst og velutdannet mann, som professor i geografi, og prøvde å lære den yngre generasjonen om tradisjonene våre og det vi tror på. Han ble forfulgt for det, forklarer Yerkin.

Under andre verdenskrig ble 600 000 kasakhere drept på slagmarken i kamp mot nazistene. I en 70-årsperiode, under sovjetherreveldet, ble Kasakhstans tradisjoner og religiøse praksis enten bannlyst eller begrenset.

Et multikulturelt sted

– Samtidig ble Kasakhstan også «eksil-landet». Millioner av mennesker som var tvunget i eksil, i vårt land, fra mange typer bakgrunner og kulturer, sier Yerkin og fortsetter:

– Det unike ved denne situasjonen var at til tross for deres egne store tap og vanskeligheter, så omfavnet kasakhere andre folk i nød. Vi næret ikke hjertene våre med sinne. Vi så ikke disse menneskene som årsaken til vanskelighetene våre. Vi hatet dem ikke fordi de var annerledes i farge, etnisitet eller religion, forteller Yerkin og er tydelig begeistret.

– Vi så at de var de ofre, slik som oss. Så det vi gjorde var å holde hender og stå sammen for å overleve hungersnød, politisk undertrykkelse og krig. Vi delte de siste brødsnivene, og det siste mulige tilfluktssted med hverandre. Familier fra mange forskjellige samfunn adopterte foreldreløse barn. Uansett hvilken

etniske bakgrunn de hadde, så tok vi imot dem.

Dette er kjernen i den eldgamle filosofien av åpenhet og toleranse som Yerkin tror alltid har vært i Kasakhstan.

– Alle typer folk, enten de var født og oppvokst her, eller var nyankomne, tok til seg denne filosofien og gjorde det til en del av vår felles fremtid og utvikling, understreker ambassadøren.

Religiøst mangfold

Kasakhstan er hjem for over 120 etniske samfunn, og omkring 16 religiøse trossamfunn.

– Jeg vokste opp med den forståelse i min slekt, at vi med stor glede ærer andres religiøse tradisjoner, forteller Yerkin.

I Kasakhstan verdsetter man tid med storfamilien. I Yerkins egen storfamilie finner man tradisjonelle sunni-muslimer, jøder, en araber, en østlig kristen, en vestlig kristen.

– Vi tror det er en utrolig styrke å komme sammen og feire, og å dele denne gleden med hverandre. Dette gjelder ikke bare min familie, men de fleste familier, poengterer Yerkin.

Yerkin betegner dette som nøkkelen til Kasakhstans fremgang som fri nasjon, til tross for problemer og snublesteiner langs veien.

– Myndighetene, samfunnet generelt og religiøse samfunn og deres ledere arbeider sammen for å finne de beste måtene å oppnå mål vi setter for oss selv, forklarer han.

Brobygging

Kasakhstan har i nyere tid blitt satt mer på kartet internasjonalt, og har blitt et foregangsland når det gjelder interkulturelle og interreligiøse relasjoner.

– Den første presidenten i Kasakhstan, Nazarbayev, tok initiativ til å samle toppledere fra tradisjonelle verdensreligioner til en kongress. Initiativet har eksistert allerede i nitten år. Vi samles hvert tredje år, sier Yerkin.

– Dette er en arena for dialog, som er essensiell i en tid hvor den menneskelige sivilisasjon fremdeles går igjennom en moralsk krise, mener Yerkin.

Han påpeker at religionens rolle ofte blir undervurdert på det politiske nivå.

– FN-charteret er også ganske uklart når det kommer til rollen religion og religiøse ledere spiller i å oppnå de primære målene til organisasjonen. Dette viser at vårt initiativ kan være veldig viktig for å bringe verdier på banen i den verden vi nå lever i, fastslår Yerkin.

Kongressen har etter hvert også blitt en plattform for dialog mellom religiøse ledere og politikere.

– Vi håper at Kasakhstan, med sitt moderate og tolerante samfunn, kan være en god modell for å gjøre vår verden til et tryggere sted for oss selv og fremtidige generasjoner, avslutter den visjonære ambassadøren Akhinzhanov Yerkin.